

Diversitate etnoculturală în Uniunea Europeană

Olga Forgiarini, de etnie italiană, pensionară

editorial

De ce și pe cine discriminăm???

Nu știu de ce, dar de fiecare dată când aud cuvântul "minoritate", mă gândesc la romi. Asta nu pentru că sunt cea mai numeroasă minoritate din țara noastră, ci pentru că am remarcat de mică persecutarea lor în multe dintre țările europene. Romilor le-au lipsit mijloacele prin care alte populații își apără interesele. Ei nu au avut putere politică sau militară, o religie a lor sau un teritoriu cu care să se identifice.

La televizor vedem doar familii foarte bogate sau foarte sărace de țigani, toți câștigându-și, pesemne, existența prin ilegalități. Dar să generalizăm oare? Prejudecățile cum că meseriile prost plătite de tinichigiu, circar sau cărător ar fi indecente, duc la concluzia că ei ar prefera să fure. Etichetați astfel, mulți dintre ei și-au pierdut încrederea în sine și în oameni. Concepțiile transmise de-a lungul generațiilor i-au determinat pe unii să facă într-adevăr lucrurile care li se reproșau. Aproape că nu li se dă șansa să schimbe părerile celorlalți despre ei.

Am încercat odată, înainte de Crăciun, să strâng fonduri pentru niște familii de romi lipsite de mijloace materiale. Am renunțat însă, timpuriu din lipsă de contribuții. Oamenii nu au de fapt motive să îi discrimineze, nici pe romi, nici altă minoritate, ci ei se conformează ideilor societății, problemelor politice actuale. Mai nou, se vehiculează ideea că orice arab este un posibil terorist. Dar nu li se poate întâmpla și cetățenilor români același lucru?

Notorietatea românilor poate fi un impediment în momentul integrării europene. Impresiile lăsate în Vest de regimul comunist influențează și astăzi imaginea călătorului român.

În pregătirea pentru integrare, nu doar politica și economia sunt principalele provocări. Uniunea Europeană înseamnă unitate și toleranță, iar dacă adunăm prejudecățile existente și declarate, integrarea nu mai are nici un sens! Societatea simbolizează respectul și pentru că, o dată cu românii se vor integra și minoritățile din România în Uniunea Europeană, trebuie să le permitem, în prealabil, să se integreze în societatea românească.

Adina Ponta

În acest număr mai puteți citi :

- *Interviu euro_tren* – pag. 2
- *Ce gândesc românii despre minorități* – pag. 2
- *Integrăm sau asimilăm?* – pag. 3
- *Cipru – între minoritate și stat național* – pag. 3

vox populi

Ce gândește Ro
despre EuRo?

"Unitate în diversitate" este, în mod oficial, deviza Uniunii Europene. În ce măsură va fi ea adoptată și de România în raporturile cu propria-i diversitate de minorități? Cum se va schimba relația dintre majoritate și minorități în urma integrării? La aceste întrebări au răspuns câțiva viitori cetățeni uniionali.

Szabo Ioan, 82 ani, pensionar CFR
Problemele legate de minorități apar numai datorită prostiei. Cel mai bun prieten al meu a fost român. Eram frați de cruce. Lucrurile se vor schimba în principal datorită culturii.

Sanda, 42 de ani, contabilă
Relațiile cu minoritățile sunt destul de bune. Cei care sunt de altă părere reprezintă cazuri izolate.

Anca, 20 ani, studentă la sociologie
Odată cu integrarea se va schimba mentalitatea și aceste relații se vor îmbunătăți.

Remus, 35 ani, medic
Probabil că de dragul europenilor vom face de toate.

Mihai, 25 ani, tehnoredactor
Sunt sigur că atunci când ceva intră în contact cu altceva, există schimbări atât la nivel superficial, cât și la nivel profund. Vom vedea cum funcționează alte mentalități și totul va fi mai bine.

Diana Bere, Corina Bucea

Nicolae Jakobovits, de etnie armeană, pictor și restaurator de renume

eurotren

Atenție! Zonă de maxim interes!

Drum cu prioritate către Europa!

În gara noastră aveți informații sigure

Suntem tineri, dar când e vorba de muncă, ne spetim împreună!

Sens unic! Mergem la sigur!

Corina Bucea

din numerele viitoare

➔ Satul românesc, în curând european?

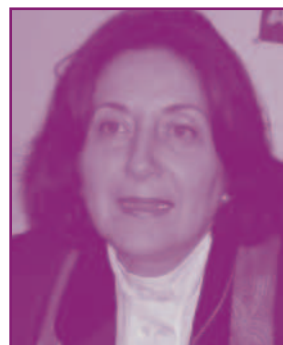
➔ EuroEconomia

➔ Constituția europeană

➔ Muncă și studii în Uniunea Europeană

interviu eurotren

Smaranda Enache, co-președinte a Ligii ProEuropa (<http://www.proeuropa.ro>) a fost întrebată de reporterii euro_tren despre problemele minorităților din România și despre eventuala necesitate a adoptării unei legi a minorităților.

Reporter: În ce măsură este nevoie în România de o lege a minorităților din punctul de vedere al integrării în Uniunea Europeană?

Smaranda Enache: Dezbaterea despre o lege a minorităților este mai veche în România. Sigur, România ar fi putut să nu adopte o lege a minorităților dacă ar fi activat alte mecanisme de protecție intensă a minorităților prin Constituție.

Legea minorităților este una specială care să fie capabilă să acorde autonomie culturală și să oprească descreșterea comunităților minoritare, asimilarea lor naturală. Această lege este importantă pentru protejarea multiculturalității și multilingvistului din România. Ea nu constituie o obligație în procesul de integrare europeană, respectiv Comisia Europeană nu va impune niciodată României să adopte o lege sau alta. În principiu, protecția minorităților face parte din fundamentele de aderare la Uniunea Europeană, chiar dacă o lege în acest sens nu este indicată de la Bruxelles.

Reporter: Cu ce probleme considerați că se confruntă minoritățile din România în relația lor atât cu statul, cât și cu majoritatea?

Smaranda Enache: Eu am constatat că minoritățile în momentul de față consideră și ele că s-a realizat un progres în ultimii 15 ani. Totuși, mai sunt dificultăți în special în folosirea limbii materne în spațiul public: în justiție, în administrație, mai sunt probleme privind bunurile minorităților care nu au fost restituite, mai ales minorităților religioase, sau minorităților mai restrânse. Sunt probleme privind modul în care minoritățile sunt prezente în spațiul simbolic românesc, respectiv prezența lor în muzee, case memoriale, chiar sărbători care să fie adoptate la nivel de regiuni și să devină parte a unui calendar oficial. În ultimă instanță, aș spune că există și nemulțumiri în privința multiculturalității la nivel local, dar și a felului în care inspectoratele de cultură finanțează și cultura minorităților.

Gabriela Buruian, Bori Kovács

Integrăm sau asimilăm?

Foarte puține state sunt omogene din punct de vedere etnocultural, iar fenomenul diversității creează provocări constante guvernelor în toate țările lumii. Problema minorităților este una care solicită soluții "croite pe talie", adică fiecare stat în parte trebuie să găsească soluții în mod original. În România nu există o lege a minorităților, dar există legislație privind reprezentarea acestora în Parlament (Legea 68 din 1992 la http://www.elector.ro/lege/lege68_92.htm). În ceea ce privește minoritatea romă există o strategie a guvernului de a facilita integrarea în societate a acestei comunități istorice.

„Strategia Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor” din 2001 <www.romacenter.ro/informatiutute/strategia.doc> a luat naștere în urma recunoașterii oficiale a discriminării romilor în societatea românească. Ca răspuns la această stare de fapt, fostul guvern și-a propus să responsabilizeze administrația locală privind această minoritate, să sprijine formarea unei elite de etnie romă, să stimuleze participarea romilor la viața economică, politică și socială

românească, dar și să elimine stereotipurile discriminatorii din opinia publică. Se dorea integrarea acestei minorități, considerată "problematică".

Integrarea denotă un proces social cu două sensuri, prin care, în cadrul ambelor comunități se produc schimbări cu scopul de a conviețui pașnic. Asimilarea este un proces cu un singur sens prin care populația asimilată își schimbă identitatea și devine, în timp, componentă a populației majoritare. Este un fenomen social care duce la dispariția diversității etnoculturale.

Concret, romii vor fi integrați în momentul în care majoritatea este pregătită să îi accepte ca și egali și să răspundă în mod real nevoilor acestui grup etnic. Ori, textul actului normativ se axează pe evoluțiile și pașii pe care comunitatea romă trebuie să îi facă și există o singură referire la impactul asupra opiniei publice pe care această strategie are menirea să o producă.

Întrebarea care ni se pare firească este: integrăm sau asimilăm romii prin aplicarea acestui act normativ?

Bori Kovács

În cazul în care nu știți, vă spunem noi că:

- În România există 20 de minorități naționale, reprezentate în parlament de câte un deputat, excepție făcând minoritatea maghiară, care are 22 de deputați și 10 senatori.

- După Rusia și Ucraina, cu 45 și respectiv, cu 23 de minorități naționale, România se află pe locul al treilea în ceea ce privește fenomenul diversității etnoculturale pe continentul european.

- Articolul 6 din Constituția României garantează dreptul minorităților la "păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice sau religioase".

Bori Kovács

Astrid și Claudia Pascu în port popular german

viața în Uniunea Europeană

Cipru – între minoritate și stat național

Probabil pentru cei mai mulți dintre noi, Cipru reprezintă însula mirifică ale cărei peisaje luxuriante le zărim în treacăt pe afișele agențiilor de turism. Pe lângă „ambalajul de imagine”, există multe probleme cu care se confruntă această țară, cu o populație doar de două ori mai numeroasă decât cea a Clujului

(cca 780.000 de locuitori). Astfel, nu de puține ori, această țară a fost teatrul unor aprinse dispute interetnice, între populația greacă majoritară (cca 72%) concentrată în sudul insulei, și cea turcă (cca 18% dintre ciprioții) concentrată în nord.

Republica Cipru a luat naștere oficial în anul 1960, pentru ca în 1974 armata turcă să preia o treime din teritoriu și să formeze în 1983 Republica Ciprului de Nord, stat în prezent recunoscut doar de Turcia. Prezența trupelor turcești (cca 35.000), precum și regimul militar instaurat în nordul Ciprului a devenit astfel obiectul de dispută diplomatică între Grecia (membră UE din 1981) și Turcia (candidatură depusă în 1963 și candidată la UE încă din 1999).

Deși oficialii Uniunii Europene au susținut mereu că Uniunea nu va importa conflicte diplomatice, a acceptat Ciprul ca stat membru la 1 mai 2004. Totuși, nimeni nu contestă statutul special al Turciei ca țară candidată, iar acceptarea Ciprului poate reprezenta tocmai pârgăria necesară schimbării politicii Turciei privitoare la Cipru și accelerarea negocierilor diplomatice în zonă. În prezent, doar ciprioții republicii de sud sunt recunoscuți de facto ca cetățeni ai UE, derulându-se totuși planuri de unificare atât din partea Uniunii cât și a ONU. Mai mult, retragerea trupelor armate din nordul Ciprului a devenit chiar clauza pentru începerea negocierilor de aderare în 2005 cu Turcia.

Ce va rezerva viitorul mirificei insule cu peisaje luxuriante de pe afișele agențiilor de turism, rămâne de văzut.

Elena Jipa

Milano și Domul

călător în europa

După o lungă călătorie prin Milano, mi-am dat seama că acest oraș mare nu este numai capitala financiară și economică a Italiei, ci și o consistentă sursă de puncte de atracție culturale. Înainte de toate, primul lucru care mi-a stârnit curiozitatea a fost faimosul Dom gotic, a cărui construcție a început în anul 1386. Clădirea are o lungime de 148 m, în timp ce turnul cel mare are o înălțime de 108 m. Pe exterior, pereții sunt ornamentați cu aproximativ 2000 de statui din marmură în mărime naturală. Domul din Milano este una dintre cele mai impozante catedrale din Europa, care poate găzdui peste 4000 de credincioși la o slujbă religioasă.

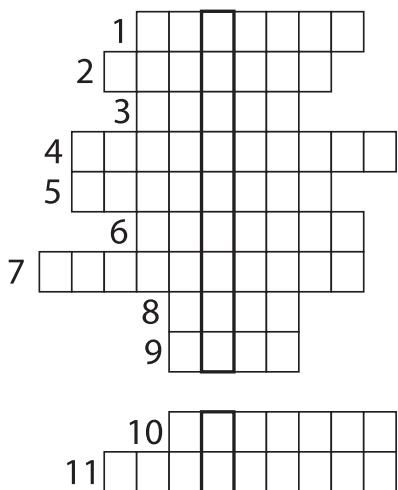
Înălțimea copleșitoare a turnului principal te invită, parcă, să vrei mai mult. Prețul unui bilet de intrare costă în jur de 6 euro. Jumătate ascensiunea se face cu ajutorul unui lift, iar restul pe niște scări înguste. De acolo, de sus, am putut vedea măiestria arhitecturii, deoarece am admirat de aproape cât de detaliat erau sculptate acele statui și miniturnurile. Cea mai surprinzătoare mi s-a părut, însă, opoziția dintre exteriorul fastuos și interiorul simplu. Totul dă senzația de spațiu și de proporții uriașe.

Nu chiar atât de mare, dar extrem de importantă este opera "Scala" pe care am vizitat-o în aceeași zi. Centrul Mondial al Operelor a găzduit la vremea lor, premierele faimoșilor compozitori: Puccini, Verdi sau Toscanini.

În ciuda încărcăturii istorice, Milano este un oraș modern cu numeroase clădiri zgârie-nori, care se pot vedea formidabil din turnul Domului. Milano este unul dintre cele mai frumoase și importante orașe ale Uniunii Europene.

Zsolt Kovács

integramă

Pe orizontală:

1. insulă a Italiei situată în Marea Mediterană. 2. țară membră a UE din 2004. 3. grup uman de aceeași origine, limbă și tradiții culturale. 4. oraș în care se află sediul Consiliului Europei. 5. Curtea de ... a Comunităților Europene veghează la respectarea dreptului comunitar. 6. totalitatea valorilor materiale și spirituale. 7. naționalitate conlocuitoare. 8. moneda unică europeană. 9. vestit lanț muntos european. 10. fluviul care traversează 7 țări europene. 11. pe aici trece meridianul 0°.

Adina Ponta

sfaturi de călătorie

Singur la drum

Un ajutor la nevoie pentru tineri:

Dacă ai vârsta de până la 26 de ani și dorești să călătorești, poți folosi cardurile Euro<26 (pe internet: www.euro26.ro), care oferă tinerilor (copii, elevi sau studenți) acces la reduceri și facilități la: transport, cazare, asigurare medicală, acces la muzee și altele. Cardul Euro<26 poate fi obținut în România de la orice sucursală a Băncii Transilvania. Posesorii pot folosi cardul pentru plata electronică în orice magazin care are afișat logo-ul sau designul Euro<26.

În prezent, peste 4 milioane de tineri se bucură de 300.000 de reduceri în spațiul Uniunii Europene și de peste 800 în România.

În rest, noi îți spunem doar: fii european! fii Euro<26!

Zsolt Kovács

Copii de etnie turcă, satul Fântâna Adâncă

→ echipa de redacție

Echipele eurotren:

Diana Bere, Corina Bucea, Gabriela Buruian, Mădălina Coțiu, Elena Jipa, Cristina Jude, Sînziana Jurău, Bori Kovács, Zsolt Kovács, Anca Năstăsă, Adina Ponta, Ana-Maria Stoian, Ana-Maria Truță, Adrian Vlas.

Redactor șef: Alina Suătean

Coordonatori: Cristina Grigorean, Rarița Szakáts

Fotografie: Áron Balázs

Layout și tehnoredactare: AMM Design

→ ne puteți contacta la:

Centrul de Informare Europa Cluj

Centrul de Resurse

pentru Diversitate Etnoculturală

Str. Țebei 21, 400305, Cluj-Napoca,

tel : 0264.420.477, fax : 0264.420.491

email: europa@edrc.osf.ro

www.edrc.ro

CENTRUL DE
RESURSE PENTRU
DIVERSITATE
ETNOCULTURALĂ

Conținutul acestui
material nu reprezintă
în mod necesar poziția
oficială a Uniunii Europene

Proiect finanțat de
UNIUNEA EUROPEANĂ